

Nuuk 23. januar 2015

UPA 2015/120

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Aningaasaateqarfimmi aningaasat katersat ileqqaakkallu erniaat taamaallaat ator-neqarsinnaaneri siunertaralugu Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfik pillugu Inatsisartut inatsisaannut nr. 6, 5. december 2008-meersumut allannguutissamik saqqummiussinissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Tunggavilersuut

2012-imi ukiakkut Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiinnit nalunaarusiaq saqqum-mersinneqarpoq, tassanilu oqaatigineqarpoq nunatsinni Aatsitassarsiornermi Aningaa-saateqarfik allanut aatsitassarsiornermi aningaasaateqarfimmut naleqqiullugu naliliigaan-ni Kalaallit Nunaanni Aatsitassarsiornermi Aningisaateqarfimmi aningaasat pigisat ator-neqarnissaat pillugu erseqqinngitsunik annertuunik toqqammaveqartoqartoq.

Tamatuma kingunerisaanik aningaasat kukkusumik inissinneqarnissaannut aarlerinartoq annertunerarneqarpoq. Inatsisitigut sukaterisoqartariaqarnera, taamatullu Norge-mi uuliamik aningaasaateqarfiup, Norske Pensjonsfond-imik taaguuteqartup, inatsisitigut toqqammavigisaasa qanillattorneqartariaqarnerat Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiinnit kaammattuutigineqarluni.

Norge-mi aningaasaateqarfimmik (Norske Pensjonsfond) ingerlatsinermi pinngortitami pisuussutinit aningaasat isertitat erniaat taamaallaat ator-neqarsinnaanerat tunggaviuvoq. Taamaaliunngikkaanni navianartoq tassaavoq kinguaariinni tullissavut nunatta pisuussutaannik uumaatsunik iluaqutissarsinissaat pinngitsoortissinnaagatsigu, pisuussutimmi ataasiaannarluta paaavigisinnaagatsigik.

Tamatumani inatsimmi § 2ⁱ pingaartumik eqqarsaatigineqarpoq, tassani inatsimmi siunertarisat aningaasaateqarfimmilu pigisat qanoq ator-neqarnissaat pineqarmata. Uanga naliliinera naapertorlugu inatsimmi ersarissunik maleruagassiornissarput pingaaruteqarpoq, taamaalilluta aatsitassarsiornikkut isertitaqarlualerneq saniatigullu isertitat qanoq ator-neqarnissaat pillugu ersernerluttunik maleruagassiortoqarsimanagera nunatsinni inuiaqatigiisugut uniffigissannginnatsigu.

Kalaallit Nunaanni Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat 2008-mi ukiakkut ataatsimiinnermi akuerineqarpoq. Siunnersuummut uunga atatillugu taamani Naalakkersuisuusut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap taamani inatsisissatut sunnersuummut atatillugu aappassaaneerinninnermi isumaliutissiissutaannut akissutaat maluginiassallugu pingaaruteqarpoq.

Naalakkersuisut akissutaanni ilaatigut ima allassimasoqarpoq:

"Anigaasaateqarfiup aningaasaatai imminut akilersinnaasumik atorneqartariaqartut Naalakkersuisut isumaqatigaat, tassalu pisuussutit erniaat kisimik atorneqartassasut.

Tunngaviusooq taanna inatsimmut nassuiaatini aamma atuarneqarsinnaavoq, ilaatigut allassimalluni aningaasanik atuinermi nuussinermilu maleruagassat pingaarnert makku aallaavigineqassasut:

Siullermik aningaasarsiornikkut siumut isiginnittumik, naammassinnaasumik politikkeqarneq, aningaasat naleerukkiartornissaannik aningaasartuutillu inissisimanerisa amerliartornissaannik pinngitsoortitsinissaq qulakkeerneqassaaq.

Aappaattut inuiaqatigiinni aningaasarsiornermut siunissamut ineriartortitsinissami periarfissatigut atugassaqaqtitsineq, ilaallutik ilaatigut ilinniartitaanermut ilisimatusarnermullu aningaasaliissutissanik tulleriiarineq, inuiaqatigiinni attaveqaatinik pitsanngorsaaneq nutarterinerlu, aaqqissuussinikkut allannortiterineq kiisalu inuussutissarsiornermik ineriartortitsineq qulakkeerneqassaaq.

Pingajuattut piffissani aningaasarsiorneq aningaasat nalingisa nikerarnerannit annertuumik eqqorneqassagaluarpat, siunissami kinguaariit atugarissaarnissaannut aaqqissuussat isumannaarniarlugit aningaasanik ileqqaarnissamut pilersaarusiornissaq periarfissaqartinneqassaaq.

Taamaalillutik Naalakkersuisut aningaasat ingerlatsinermut atorneqarnissaat siunertarinngilaat. Imminut akilersinnaasumik erniat kisimik atorneqartussaapput.

Tassalu uagut maani Inatsisartuni, ukiumut aningaasanut inatsimmik akuersinitsinni, aningaasartuuteqarnissaq eqqarsaatigalugu, uagutsinnut piumaffiginissarput pisariaqarpoq.

Tassunga atatillugu nunatta aningaasaqarnerata siunissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu ineriartorneranut tunngaviusussamik, siunissamut ungasinnerusumut atuutussamik aningaasartuuteqarnissamut politikikkut anguniagassanik aalajangersaasagutta, tamanna Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfimmut inatsimmi siunertaasunut naapertuutissaaq.ⁱⁱⁱ (uanga ataatigut titarpara)

Takuneqarsinnaavoq taamani Naalakkersuisuusut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq ilmoorneraraat, tassani oqaatigineqarmat naliginnaasumik malitassaq tassaasoq aningaasaateqarfiup sinneqartoorutai kisimik atorneqarsinnaasut.

Soorluuna aamma Naalakkersuisut akissutaanni ersarissumik takuneqarsinnaasoq Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfimmut inatsimmi allassimasut najoqqutaralugit aningaasaateqarfiup pigisaanut siunissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu aningaasaqarnikkullu akisussaaffilimmik atuinissamut Naalakkersuisut aamma Inatsisartut pituttugaasimangitsut.

Taamaassimagaluarpammi Naalakkersuisut akissuteqaatiminni oqaatsit **"anigaasaateqarnissaq eqqarsaatigalugu uagutsinnut piumaffiginissarput"** kaammaattuutiginiissaa pisariaqarsimassanngikkaluartoq. Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfik pillugu isumaliutissiissummini tamanna ajornartorsiutaasinnaasoq immikkoortup UPA2012/52-ip suliarineqarnerani tikkuarsimavaa (qupp. 10 danskisuuani takuuk).

Taamani Naalackersuisuusut akissuteqaatiminni oqaatigisaminni aningaasaqarnikkut siunnersuutigisaannik allaasunik Naalackersuisut aamma Inatsisartut allatut angusaqar-niarlutik politikikkuk allatut tulleriiaarinissartik aalajangiussinnaavaat. Taamaamat siunissami Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfimmi isertitaasussat siunissaq qanin-neq eqqarsaatigiinnarlugu tulleriiaarinikkut aalajangersorsinnaanissaannut periarfissat aalajangiiffigisassatut siunnersuummi matumani saqqummiunneqartumi killilerniar-neqarpoq.

Tunngaviatigut aningaasarsiornikkut akisussaaffeqartumik aammalu nungut-sinaveersaarluni periusissat najoqqutaralugit, tassa Aningaasaateqarfimmi erniatigut sinneqartoorutit taamaallat atorneqassasut siusinnerusukku Naalackersuisuusimasut, taamatullu maannakku Naalackersuisut oqartareermata siunnersuut saqqum-miunneqartoq amerlanerussuteqarluartunit akuersissutigineqarnissaa ilimagil-luinnarpara.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Inatsimmut siunnersuutissap suliarinerani aningaasartuutissat killeqarnissaat ilimagi-neqarpoq inatsit pioreersoq matumani erseqqissaavigineqarnissaa pineqaannarmat.

Namminersorluni inuussutissarsiuqarnermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Siunissaq qaninnerusoq ungasinnerusorluunniit isigalugit soqanngilaq. Siunnersuulli aallaavigalugu piffissap qaninnerusup ingerlanerani aningaasarsiornikkut akisussaaf-feqanngitsumik ingerlatsineq pinaveersaartinneqarsinnaavoq, taamaammallu siunnersuutigineqartoq inuussutissarsiornermik ingerlatsisut atugassarititaannut siunissaq ungasinnerusoq isigalugu aningaasarsiornikkut patajaallisaaqataasinnaalluni.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat.

Siunnersuut aallaavigalugu piffissap qaninnerusup ingerlanerani aningaasarsiornikkut akisussaaffeqanngitsumik ingerlatsineq pinaveersaartinneqarsinnaavoq, taamaammallu siunnersuutigineqartoq innuttaasut atugassarititaannut siunissaq ungasinnerusoq isigalugu aningaasarsiornikkut inuunikkullu patajaallisaaqataasinnaalluni.

ⁱ § 2. Inatsisip siunertaraa namminersornerusut aatsitassanit isertitaasa inissinneqartar-nissaat atorneqartarnissaallu pillugit malittarisassiuussinnissaq kiisalu Namminersor-nerullutik Oqartussat aatsitassanit isertitaasa siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu tunngavissaqartinnissaasa eqqarsaatigineqarnissaat.

Imm. 2. Inatsisip siunertai eqquutsinniarlugit aningaasaateqarfiup makku siunertarai:

- 1) Namminersornerusut aatsitassanit isertitai pissarsiarinissaat,
- 2) aningaasaateqarfiup aningaasaatai ima inissinneqassasut, isumannaassuseq Anguneqassalluni kiisalu sapinngisamik amerlanerpaanik iluanaaruteqartinneqassallutik,
- 3) qularnaarneqassaaq aningaasaateqarfiup aningaasaatai namminersornerusut aatsitassarsiornermik sammisaqarnermi aningaasalersuinerannut kiisalu aatsitassarsiornermik sammisaqarnermi aningaasartuutininut matussusiinissanut atorneqassallutik inatsisartut inatsisaanni matumani malittarisassat malillugit kiisalu Inatsisartut aningaasanut inatsisaanni imaluunniit ilassutitut aningaasaliissutini Inatsisartut akuerisaat naapertorlugit,
- 4) tamakku saniatigut qulakkeerneqassaaq aningaasaateqarfiup aningaasaatai taamaal-laak namminersornerusunut tunniunneqarsinnaasut inatsisartut inatsisaanni matumani malittarisassat malillugit kiisalu Inatsisartut aningaasanut inatsisaanni imaluunniit

---

ilassutitut aningaasaliissutit Inatsisartut akuerisaat naapertorlugit, aammalu
5) qulakkeerinneqataassalluni aningaasaateqarfiup aningaasaatai ima atorpeqassasut,
Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit siunissami ungasinnerusumi inuiaqatigiit
aningaasarsiorneranni sapinngisamik amerlanerpaanik iluanaaruteqartinnissaat
sapinngisamillu iluaqutaanerpaamik siunniuteqartinneqassallutik

ii Kalaallit Nunaata Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfia pillugu Inatsisartut
inatsissaattut siunnersuut. (Attaveqarnermut, Avatangiisinut Aatsitassanullu Naalakker-
suisoq) akissuteqaataa UK08/6 qupp. 3 aamma 4 danskisuuani